Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES TAMARAS ČAPETAS [*TAMARA ĆAPETA*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2022. gada 1. decembrī [1]

Lieta C-626/21

Funke Sp. z o.o.,
piedaloties
Landespolizeidirektion Wien

(*Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa, Austrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesību aktu tuvināšana – Direktīva 2001/95/EK – Produktu vispārējā drošība – Eiropas Savienības ātrās ziņošanas sistēma (*RAPEX*) par bīstamiem nepārtikas produktiem – Īstenošanas lēmums (ES) 2019/417 – *RAPEX* pamatnostādnes – Regula (EK) Nr. 765/2008 – Tirgus uzraudzība – Direktīva 2013/29/ES – Pirotehnisko izstrādājumu laišana tirgū – Ekonomikas dalībnieka tiesības aizpildīt *RAPEX* paziņojumu – LESD 34. pants – Preču brīva aprite – Pasākums ar kvantitatīvam ierobežojumam līdzvērtīgu iedarbību

I. Ievads

1. Iekšējā tirgus atvieglota preču aprite nozīmē, ka nedrošas preces var viegli sasniegt patērētājus vairākās dalībvalstīs. Lai reaģētu uz šādām situācijām, Eiropas Savienība ir izveidojusi *RAPEX* sistēmu [2] – savu versiju "ziņošanai ar trim dūmu mutuļiem" [3].

2. Īsumā – *RAPEX* ietvaros dalībvalsts, kas atklāj, ka tās tirgū ir laists bīstams produkts, ar Eiropas Komisijas starpniecību par to paziņo citām dalībvalstīm. Šī lieta attiecas uz šo sistēmu un, konkrētāk, uz ekonomikas dalībnieku tiesībām iejaukties šajā sistēmā, ja preces, ar kurām tie tirgojas, ir šāda paziņojuma priekšmets.

3. Šajā lietā aplūkotās preces ir plaukšķenes, proti, trokšņainas petardes, ko no Ķīnas uz Eiropas Savienību importēja prasītāja pamatlietā *Funke Sp. z o.o.*. Tās tika pārdotas ar dažādu izplatītāju starpniecību vairākās dalībvalstīs, tostarp Austrijā.

[1] Oriģinālvaloda – angļu.

[2] *RAPEX* ir Eiropas Savienības ātrās ziņošanas sistēma. Tās iezīmes tiks sīkāk izskaidrotas vēlāk (skat. šo secinājumu 24.–37. punktu).

[3] Amerikas pamatiedzīvotāji izmantoja dūmu signālus, lai pārraidītu informāciju lielos attālumos. Trīs dūmu mutuļi nozīmēja, ka signāla sūtītājam draud kādas briesmas.

II. Pamatlietas faktiskie apstākļi, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

4. Šī lieta tika ierosināta, pamatojoties uz *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa, Austrija) lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

5. Saskaņā ar iesniedzējtiesas nolēmumu *Landespolizeidirektion Wien* (Vīnes federālās zemes Policijas pārvalde, Austrija; turpmāk tekstā – "Policijas pārvalde"), veicot tirgus uzraudzību attiecībā uz kādu pirotehnisko izstrādājumu izplatītāju saskaņā ar piemērojamajiem Austrijas tiesību aktiem [4], konstatēja, ka dažu veidu šī izplatītāja uzglabātās petardes nav drošas lietotājiem. Policijas pārvalde ar administratīvu lēmumu noteica izplatītājam aizliegumu pārdot šos izstrādājumus un pieprasīja tos atsaukt no tirgus (turpmāk tekstā – "izplatītājam adresētie administratīvie pasākumi").

6. Pēc tam Policijas pārvalde kā kompetentā tirgus uzraudzības iestāde Austrijā attiecībā uz šāda veida precēm uzsāka *RAPEX* paziņošanas procedūru. Policijas pārvalde ar valsts *RAPEX* kontaktpunkta starpniecību iesniedza trīs atsevišķus paziņojumus (turpmāk tekstā – "*RAPEX* paziņojumi"). Pēc pārbaudes Komisija šos paziņojumus nosūtīja dalībvalstīm.

7. *Funke Sp. z o.o.* (turpmāk tekstā – "*Funke*"), Polijā reģistrēta sabiedrība, ir *RAPEX* paziņojumos minēto petaržu importētājs.

8. *Funke* uzskatīja, ka šajos paziņojumos, kas nosūtīti ar *RAPEX* starpniecību, nebija pienācīgi aprakstīti produkti, uz kuriem attiecās izplatītājam adresētie administratīvie pasākumi. Tāpēc *Funke* 2020. gada 30. aprīļa vēstulē iesniedza Policijas pārvaldei pieteikumus papildināt *RAPEX* paziņojumus, pievienojot attiecīgo produktu partiju numurus. Kā tika paskaidrots tiesas sēdē, tādējādi tā faktiski lūdza norādīt strīdīgo petaržu ražošanas gadu (2017) [5]. *Funke* papildus lūdza piekļuvi *RAPEX* paziņošanas procedūras dokumentiem, jo īpaši šajos paziņojumos ietvertajai produktu riska klasifikācijai.

9. 2020. gada 29. jūnijā Policijas pārvalde noraidīja *Funke* pieteikumus kā nepieņemamus, pamatojoties uz to, ka *Funke* nav uzskatāma par lietas dalībnieku. *Funke* iesniedza apelācijas sūdzību.

10. Kā paskaidrots iesniedzējtiesas nolēmumā, *Verwaltungsgericht Wien* (Vīnes Administratīvā tiesa, Austrija) noraidīja *Funke* prasījumus. Minētā tiesa norāda, ka *RAPEX* paziņojumi nav administratīvi lēmumi, bet gan materiāltiesiski akti (vienkāršas administratīvās darbības). Saskaņā ar Austrijas tiesībām vienīgi personas, kas apgalvo, ka ar administratīvās iestādes lēmumu ir pārkāptas to tiesības, var iesniegt pārsūdzību administratīvajā tiesā, pamatojoties uz prettiesiskumu. Tomēr šī tiesa uzskatīja, ka Austrijas tiesību sistēmā tādiem ekonomikas dalībniekiem kā *Funke* nav piešķirtas tiesības pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu vai piekļuvi lietas materiāliem. Šī tiesa arī uzskatīja, ka attiecīgajos Savienības tiesību aktos nav nekā tāda, kas liecinātu, ka *Funke* ir šādas tiesības vai ka tai būtu *RAPEX* paziņošanas procedūras dalībnieka statuss.

[4] *Bundesgesetz, mit dem polizeiliche Bestimmungen betreffend pyrotechnische Gegenstände und Sätze sowie das Böllerschießen erlassen werden* (*Pyrotechnikgesetz 2010* – Federālais likums, ar ko pieņem policijas noteikumus par pirotehniskiem izstrādājumiem un spridzekļiem, kā arī signālšāvieniem; turpmāk tekstā – "*PyroTG 2010*").

[5] Savos rakstveida apsvērumos *Funke* papildus apgalvoja, ka Policijas pārvaldei, pildot pienākumu aizpildīt produkta un iepakojuma aprakstu, *RAPEX* paziņojumos attiecībā uz produktiem bija jāiekļauj arī *Peng 1* un *Peng 2* ārējais iepakojums, un ka Policijas pārvalde nav ņēmusi vērā faktu, ka precīzs produkta vai produkta veida apzīmējums ir "skaņas ģenerators".

11. Apelācijas sūdzība, ko *Funke* par šo spriedumu iesniedza *Verfassungsgerichtshof* (Konstitucionālā tiesa, Austrija), tika nodota *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa), kas ir iesniedzējtiesa šajā lietā.

12. Iesniedzējtiesa jautā, vai no attiecīgajām Savienības tiesībām attiecībā uz *RAPEX* tieši izriet ekonomikas dalībnieka tiesības pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu un tiesības uz atbilstošu tiesību aizsardzību tiesā pret nelabvēlīgām sekām, kas izriet no *RAPEX* paziņojuma. Šī tiesa paskaidro, ka – pēc tās domām – ekonomikas dalībniekam nav tiesību pieprasīt, lai tiktu papildināts tā ieskatā nepilnīgs *RAPEX* paziņojums, un ka *RAPEX* paziņošanas procedūra notiek vienīgi starp Komisiju un dalībvalstu iestādēm, un ekonomikas dalībniekiem šajā ziņā nav piešķirtas nekādas patstāvīgas tiesības.

13. Tomēr, ja šādas tiesības būtu, iesniedzējtiesa vēlas zināt, kura iestāde ir tiesīga atbildēt uz ekonomikas dalībnieka pieteikumu papildināt *RAPEX* paziņojumu. Tā uzskata, ka dažas Savienības tiesību normas norāda, ka par šādiem pieteikumiem kompetenta lemt ir dalībvalsts iestāde (ņemot vērā, ka šī iestāde ir atbildīga par sniegto informāciju), savukārt citas normas liecina par labu Komisijas pilnvarām (ņemot vērā, ka Komisija pārbauda, vai *RAPEX* paziņojumi ir pareizi un pilnīgi).

14. Iesniedzējtiesa turklāt vēlas noskaidrot, vai izplatītājam (nevis *Funke* kā importētājam) adresētie administratīvie pasākumi ir jāuzskata par *RAPEX* paziņošanas procedūras sākumpunktu. Ja abas procedūras tiktu uzskatītas par vienu, tad izplatītājam varētu tikt atzītas tiesības rīkoties attiecībā uz paziņojumu. Tas tomēr joprojām nepiešķirtu nekādas tiesības importētājam, kāds ir *Funke*, kas nebija sākotnējā administratīvā lēmuma adresāts. Iesniedzējtiesa jautā, vai šāda tiesību aizsardzība tiesā saskaņā ar Savienības tiesībām ir pietiekama.

15. Šādos apstākļos *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību pamatlietā un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"Vai

– Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/95/EK (2001. gada 3. decembris) par produktu vispārēju drošību [(OV 2002, L 11, 4. lpp.)], kurā grozījumi izdarīti ar [Eiropas Parlamenta un Padomes] Regulu (EK) Nr. 765/2008 [(2008. gada 9. jūlijs) (OV 2008, L 218, 30. lpp.)] un [Eiropas Parlamenta un Padomes] Regulu (EK) Nr. 596/2009 [(2009. gada 18. jūnijs) (OV 2009, L 188, 14. lpp.), it īpaši tās 12. pants un II pielikums,

– Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 [(OV 2008, L 218, 30. lpp.)], it īpaši tās 20. un 22. pants, kā arī

– Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2019/417 (2018. gada 8. novembris), ar ko nosaka pamatnostādnes par to, kā vadīt Eiropas Savienības ātrās ziņošanas sistēmu *RAPEX*, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas 2001/95/EK par produktu vispārēju drošību 12. pantu, un tās ziņošanas sistēmu [(OV 2019, L 73, 121. lpp.)], ir jāinterpretē tādējādi, ka:

1) no šīm normām tieši izriet ekonomikas dalībnieka tiesības papildināt *RAPEX* paziņojumu?

2) par šādu pieteikumu lemj [Komisija]?

vai arī, ka:

3) par šādu pieteikumu lemj attiecīgās dalībvalsts iestāde?

(Ja atbilde uz trešo jautājumu ir apstiprinoša)

4) vai tiesību aizsardzība (valsts) tiesā pret šādu lēmumu ir pietiekama, ja tā tiek garantēta nevis katram, bet tikai tam ekonomikas dalībniekam, kuru ietekmē (obligātais) pasākums, lai tas varētu vērsties pret šo iestādes noteikto (obligāto) pasākumu?"

16. Rakstveida apsvērumus Tiesai iesniedza *Funke*, Austrijas valdība un Komisija. Tiesas sēde, kurā šie lietas dalībnieki sniedza mutvārdu paskaidrojumus, notika 2022. gada 21. septembrī.

III. Atbilstošās tiesību normas

17. Iesniedzējtiesa ir lūgusi interpretēt šādus ar *RAPEX* saistītus Savienības tiesību aktus, kurus turpmāk kopā saukšu par "*RAPEX* piemērojamajām Savienības tiesībām":

Direktīva 2001/95/EK (turpmāk tekstā – "Direktīva par produktu vispārēju drošību") [6];

Regula (EK) Nr. 765/2008 (turpmāk tekstā – "Regula par tirgus uzraudzību") [7], un

Īstenošanas lēmums 2019/417 (turpmāk tekstā – "*RAPEX* pamatnostādnes") [8].

18. Minētie noteikumi ir piemērojami attiecībā uz šajā lietā aplūkotajām petardēm saskaņā ar Direktīvu 2013/29/ES par pirotehniskajiem izstrādājumiem [9].

19. Kā būs redzams manā analīzē, šajā lietā nozīme ir arī Līguma noteikumiem par preču brīvu apriti.

IV. Juridiskā analīze

20. Šajā lietā uzdotie jautājumi izriet no Austrijas administratīvo tiesību īpatnībām. Kā tiesas sēdē paskaidroja Austrijas valdība, tiek uzskatīts, ka atbilde uz personas pieteikumu administratīvai iestādei tiek sniegta ar "administratīvu aktu", ja personai bija tiesības attiecībā uz šo iestādi. Šādā gadījumā šai personai ir arī tiesības celt prasību administratīvajā tiesā par lēmumu, ar kuru administratīvā iestāde ir atbildējusi uz tās pieteikumu. Turpretim, ja personai šādas tiesības nav bijušas, administratīvās iestādes atbilde nav uzskatāma par administratīvu aktu un nav pārskatāma tiesā.

21. Tādējādi ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai saskaņā ar piemērojamajām Savienības tiesībām tādam ekonomikas dalībniekam kā *Funke* ir tiesības lūgt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu kā šīs procedūras dalībniekam. Ar otro un trešo jautājumu iesniedzējtiesa jautā, vai par informācijas precizitāti atbildīgā iestāde ir dalībvalsts iestāde vai

[6] Ir iesniegts tiesību akta priekšlikums, lai aizstātu minēto direktīvu. Skat. šo secinājumu 18. zemsvītras piezīmi.

[7] Šī regula ir būtiski grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību un ar ko groza Direktīvu 2004/42/EK un Regulas (EK) Nr. 765/2008 un (ES) Nr. 305/2011 (OV 2019, L 169, 1. lpp.). Skat. šo secinājumu 19. zemsvītras piezīmi.

[8] Skat. šo secinājumu 20. zemsvītras piezīmi.

[9] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2013. gada 12. jūnijs) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz pirotehnisko izstrādājumu pieejamību tirgū (OV 2013, L 178, 27. lpp.).

Komisija. Gadījumā, ja tiks konstatēts, ka ekonomikas dalībniekam ir tiesības lūgt dalībvalsts iestādei papildināt *RAPEX* paziņojumu, Policijas pārvaldes atteikums izskatīt *Funke* pieteikumu papildināt *RAPEX* paziņojumus ir pārskatāms Austrijas administratīvajās tiesās.

22. Ceturtais uzdotais jautājums ir mazāk skaidrs. Ņemot vērā, ka šajā lietā *RAPEX* paziņošanas procedūra tika uzsākta ar izplatītājam adresētajiem administratīvajiem pasākumiem, iesniedzējtiesa, šķiet, uzskata, ka tiesības pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu varētu būt izplatītājam, bet ne *Funke*. Tomēr tā šaubās, vai šāda tiesību aizsardzība tiesā būtu pietiekama saskaņā ar Savienības tiesībām, vai arī piekļuve tiesai būtu jānodrošina arī citiem ieinteresētajiem ekonomikas dalībniekiem, tostarp importētājiem. Lai uz šo jautājumu atbildētu tā, lai tas būtu noderīgi iesniedzējtiesai [10], aplūkošu to kā jautājumu, vai Savienības tiesībās ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jānodrošina ieinteresēto ekonomikas dalībnieku, kāds ir *Funke*, piekļuve tiesai, lai apstrīdētu *RAPEX* paziņojumu [11].

23. Šī ir pirmā reize, kad Tiesai ir lūgts interpretēt Savienības tiesību normas attiecībā uz *RAPEX*. Tādēļ vispirms sniegšu dažus ievada apsvērumus par *RAPEX* un tās paziņošanas procedūras darbību (A). Pēc tam atbildēšu uz otro un trešo uzdoto jautājumu, paskaidrojot, ka *RAPEX* piemērojamās Savienības tiesības atbildību par *RAPEX* paziņojumos sniegtās informācijas pareizību uzliek dalībvalsts iestādei (B). Tomēr šie paši tiesību akti neparedz, ka ekonomikas dalībnieki būtu *RAPEX* paziņošanas procedūras dalībnieki. Tāpēc, manuprāt, ekonomikas dalībnieka tiesības pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu nevar pamatot ar *RAPEX* piemērojamajām Savienības tiesībām (C). Tas nenozīmē, ka ekonomikas dalībniekam tādā situācijā kā izskatāmajā lietā saskaņā ar Savienības tiesībām nav nekādu tiesību aizsardzības līdzekļu pret nepilnīgu paziņošanu. Apgalvošu, ka nepilnīgs *RAPEX* paziņojums no ekonomikas dalībnieka viedokļa var radīt šķēršļus tirdzniecībai iekšējā tirgū. Šī iemesla dēļ tiesības pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu var atvasināt no Līguma noteikumiem par preču brīvu apriti (D). Visbeidzot pievērsīšos sekām, kas no šāda secinājuma izriet iesniedzējtiesai (E).

[10] Tiesas sēdē tika apspriesta Direktīvas par produktu vispārēju drošību 18. panta un Regulas par tirgus uzraudzību 21. panta, kas abi attiecas uz valsts pasākumiem produktu laišanas tirgū ierobežošanai, iespējamā nozīme. Attiecībā uz šādiem pasākumiem minētajās tiesību normās ir paredzētas tiesības tikt uzklausītam un atbilstoši tiesību aizsardzības līdzekļi. Tomēr Austrijas valdība tiesas sēdē paskaidroja, ka saskaņā ar Austrijas tiesībām izplatītājam, uz kuru šie pasākumi attiecas, nebūtu nekādu tiesību saistībā ar *RAPEX* paziņojumiem. Tāpēc, pat ja būtu iespējama Direktīvas par produktu vispārēju drošību 18. panta un Regulas par tirgus uzraudzību 21. panta plaša interpretācija, kas ļautu iekļaut importētāju, kuram pasākumi nav adresēti, tam nebūtu nozīmes saistībā ar jautājumu šajā lietā, proti, vai importētājam, kāds ir *Funke*, ir kādas tiesības attiecībā pret *RAPEX* paziņojumu.

[11] Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru būtu jāpatur prātā, ka ar LESD 267. pantu ieviestās valstu tiesu un Tiesas sadarbības procedūras ietvaros tās ziņā ir sniegt valsts tiesai noderīgu atbildi, kas tai ļautu izlemt tās izskatīšanā esošo strīdu. Šajā nolūkā Tiesai vajadzības gadījumā ir ne tikai jāpārformulē tai uzdotie jautājumi, bet tai var nākties ņemt vērā tādas Savienības tiesību normas, uz kurām valsts tiesa sava jautājuma izklāstā nav atsaukusies. Skat., piemēram, spriedumus, 2021. gada 15. jūlijs, *Ministrstvo za obrambo* (C-742/19, EU:C:2021:597, 31. punkts), un 2022. gada 24. februāris, *Eulex Kosovo* (C-283/20, EU:C:2022:126, 33. punkts).

A. RAPEX un paziņošanas procedūra

24. Vispārīgi runājot, *RAPEX* – kā norāda tās nosaukums – ir Savienības tiesībās izveidota sistēma ātrai informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm [12] un Komisiju attiecībā uz bīstamiem nepārtikas produktiem [13]. Tās pamatā ir virkne Padomes lēmumu, kas pieņemti, sākot ar astoņdesmitajiem gadiem [14]. Pēc tam šī sistēma tika iekļauta Direktīvā 92/59/EK par produktu vispārēju drošību [15], kas bija Direktīvas par produktu vispārēju drošību priekštece.

25. Ar *RAPEX* starpniecību nosūtīto paziņojumu skaits gadu gaitā ir pakāpeniski palielinājies [16]. Ar *RAPEX* starpniecību 2021. gadā tika izplatīti 2142 paziņojumi un 4965 papildu paziņojumi [17].

26. Kā jau tika minēts, *RAPEX* piemērojamās Savienības tiesības pašlaik ietver Direktīvu par produktu vispārēju drošību [18], Regulu par tirgus uzraudzību [19] un *RAPEX* pamatnostādnes [20]. Visi šie akti ir pamatoti ar LESD 114. pantu.

27. *RAPEX* galvenais mērķis ir informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm un Komisiju situācijās, kad nepieciešama ātra iejaukšanās tirgū saistībā ar kāda (nepārtikas) produkta drošību [21]. Tās mērķis ir novērst nelaimes gadījumus, brīdinot citu dalībvalstu tiesību aizsardzības iestādes par

12 *RAPEX* ietver arī valstis, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas līguma puses (Islande, Lihtenšteina un Norvēģija). Turklāt piekļuve *RAPEX* ir atvērta trešām valstīm un starptautiskām organizācijām saskaņā ar attiecīgajiem starptautiskajiem nolīgumiem, kas noslēgti ar Eiropas Savienību. Skat. Direktīvas par produktu vispārēju drošību 12. panta 4. punktu.

13 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 26. janvāris, *GGP Italy*/Komisija (T-474/15, EU:T:2017:36, 12. punkts).

14 Skat. Padomes Lēmumu 84/133/EEK (1984. gada 2. marts), ar ko izveido sistēmu ātrai informācijas apmaiņai par bīstamību, ko rada patēriņa produktu lietošana (OV 1984, L 70, 16. lpp.; labojums – OV 1984, L 96, 44. lpp.); Padomes Lēmumu 89/445/EEK (1988. gada 21. decembris) par Kopienas sistēmu ātrai informācijas apmaiņai par bīstamību, ko rada patēriņa produktu lietošana (OV 1989, L 17, 51. lpp.); Padomes Lēmumu 90/352/EEK (1990. gada 29. jūnijs), ar ko groza Lēmumu 89/45/EEK par Kopienas sistēmu ātrai informācijas apmaiņai par bīstamību, ko rada patēriņa produktu lietošana (OV 1990, L 173, 49. lpp.). Papildus skat., piemēram, Falke, J. "The Community System for the Rapid Exchange of Information on Dangers Arising from the Use of Consumer Products". No: Micklitz, H.-W., Roethe, T. un Weatherill, S. (red.). *Federalism and Responsibility: A Study on Product Safety Law and Practice in the European Community*. Graham & Trotman, Londona, 1994, 215.–232. lpp.; Howells, G. un Wilhelmsson, T. *EC Consumer Law*. Ashgate, Oksforda, 1997, 75.–79. lpp.

15 Padomes Direktīvu (1992. gada 29. jūnijs) par produktu vispārējo drošību (OV 1992, L 228, 24. lpp.). Skat. it īpaši piecpadsmito apsvērumu, 8. pantu un tās pielikumu ("Detalizēta procedūra 8. pantā paredzētās Kopienas ātrās informācijas apmaiņas sistēmas piemērošanai").

16 Skat. Eiropas Komisija, Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/95/EK (2001. gada 3. decembris) par produktu vispārēju drošību īstenošanu (COM(2021) 342 *final*), 2021. gada 30. jūnijs, 2.4. un 3. punkts.

17 Skat. Eiropas Komisija, *Safety Gate 2021 results: Modelling cooperation for health and safety of consumers in the European Union*, 2022, pieejams https://ec.europa.eu/safety-gate/, 9. un 13. lpp.

18 Pastāv tiesību akta priekšlikums Direktīvas par produktu vispārēju drošību aizstāšanai: skat. Eiropas Komisija, Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par produktu vispārēju drošību, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1025/2012 un atceļ Padomes Direktīvu 87/357/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/95, (COM(2021) 346 *final*), 2021. gada 30. jūnijs. Lai gan ar šo priekšlikumu *RAPEX* nosaukums tiktu mainīts uz *Safety Gate* (skatīt ierosināto 50. apsvērumu), tai būtu tās pašas *RAPEX* iezīmes (skat. paskaidrojuma rakstu, 5. punkts, 16. lpp.).

19 Regula par tirgus uzraudzību ir būtiski grozīta ar Regulu 2019/1020, kas ir daļa no Komisijas "Preču tiesību akta kopuma" (Komisijas paziņojums, Preču tiesību aktu kopums. Stiprināt uzticēšanos vienotajam tirgum, (COM(2017) 787 *final*), 2017. gada 19. decembris). Proti, ar Regulu 2019/1020 ir aizstāts Regulas par tirgus uzraudzību 15.–29. pants (skat. tās 7. apsvērumu un 39. panta 1. punkta 4. apakšpunktu). Tomēr saskaņā ar Regulas 2019/1020 44. pantu to piemēro no 2021. gada 16. jūlija. Tādējādi, kā norādījusi Austrijas valdība, tā nav *ratione temporis* piemērojama šajā lietā. Katrā ziņā, kā tiesas sēdē norādīja Austrijas valdība un Komisija, tas nerada būtiskas izmaiņas šīs lietas vajadzībām.

20 Šīs pamatnostādnes ir trešās šādas Komisijas izdotās pamatnostādnes un tās ir pieņemtas pēc, pirmkārt, Komisijas Lēmuma 2004/418/EK (2004. gada 29. aprīlis), ar ko nosaka pamatnostādnes par Kopienas ātrās ziņošanas sistēmas (*RAPEX*) vadību un paziņojumiem, kas sniedzami saskaņā ar Direktīvas 2001/95 11. pantu (OV 2004, L 151, 83. lpp.); un, otrkārt, Komisijas Lēmuma 2010/15/ES (2009. gada 16. decembris), ar ko nosaka pamatnostādnes Kopienas ātrās ziņošanas sistēmas *RAPEX*, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas 2001/95 (Direktīva par produktu vispārēju drošību) 12. pantu, vadībai un paziņošanas procedūrai, kas izveidota saskaņā ar minētās direktīvas 11. pantu (OV 2010, L 22, 1. lpp.). Saskaņā ar Direktīvas par produktu vispārēju drošību 28. apsvērumu šādas pamatnostādnes nav saistošas.

21 Šajā ziņā skat. Direktīvas par produktu vispārēju drošību 27. apsvērumu un pielikuma II daļas 2. punktu, Regulas par tirgus uzraudzību 30. apsvērumu, *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.5.1. punkta a) apakšpunktu.

potenciāli bīstamiem produktiem [22]. *RAPEX* ir svarīga loma produktu drošības jomā, tā it īpaši novērš un ierobežo tādu bīstamu produktu piegādi, kas rada nopietnu risku patērētāju veselībai un drošībai, tādējādi palīdzot nodrošināt pareizu iekšējā tirgus darbību un augstu patērētāju aizsardzības līmeni [23].

28. Pati *RAPEX* sastāv no vairākiem elementiem, tostarp tiesiskā regulējuma, kas reglamentē sistēmas darbību (proti, Direktīva par produktu vispārēju drošību un *RAPEX* pamatnostādnes); *RAPEX* tiešsaistes lietojumprogrammas, kura ļauj dalībvalstīm un Komisijai ātri veikt informācijas apmaiņu; valsts *RAPEX* kontaktpunktiem, kas ir atbildīgi par *RAPEX* darbības nodrošināšanu dalībvalstīs, un *RAPEX* tīmekļvietnes [24], kurā sniegti *RAPEX* paziņojumu kopsavilkumi un iknedēļas atjauninājumi sabiedrībai [25].

29. *RAPEX* darbojas šādos trīs posmos [26]. Pirmais ir paziņošanas posms, kurā dalībvalsts kompetentās iestādes sagatavo paziņojumu, ko pēc tam ar valsts *RAPEX* kontaktpunkta starpniecību nosūta Komisijai. Otrais ir validācijas un izplatīšanas posms, kurā Komisija pārbauda visus paziņojumus, lai pārliecinātos par to pareizību un pilnīgumu, un pēc tam tos pārsūta dalībvalstīm – papildus to publicēšanai *RAPEX* tīmekļvietnē. Trešais ir kontroles posms, kurā dalībvalstis pēc *RAPEX* paziņojuma saņemšanas pārbauda sniegto informāciju un veic attiecīgus pasākumus, par kuriem tās arī informē Komisiju [27].

30. Saskaņā ar Direktīvas par produktu vispārēju drošību 12. pantu un Regulas par tirgus uzraudzību 22. pantu dalībvalstīm ir pienākums nosūtīt Komisijai *RAPEX* paziņojumu, ja ir izpildīti šādi četri nosacījumi [28]. Pirmkārt, *produkts* ietilpst Direktīvas par produktu vispārēju drošību vai Regulas par tirgus uzraudzību piemērošanas jomā. Otrkārt, produktam *tiek piemēroti pasākumi*, kas aizliedz, ierobežo vai paredz īpašus nosacījumus tā iespējamai tirdzniecībai vai lietošanai, kurus var veikt vai nu pēc ekonomikas dalībnieka iniciatīvas (brīvprātīgi pasākumi), vai arī pēc dalībvalsts kompetento iestāžu rīkojuma (obligāti pasākumi), kā tas ir šajā gadījumā [29]. Treškārt, produkts rada *nopietnu risku* patērētāju veselībai un drošībai vai, Regulas par tirgus uzraudzību gadījumā – citām būtiskām sabiedrības interesēm. Ceturtkārt, nopietnais risks pārsniedz paziņotājas dalībvalsts teritoriju un tādējādi tam ir *pārrobežu ietekme* [30].

31. Konkrētāk – un tas ir būtiski šīs lietas vajadzībām – ir iespējams izdalīt vairākus aspektus attiecībā uz *RAPEX* paziņošanas procedūru. Pirmkārt, ja tirgus uzraudzības kontekstā dalībvalsts kompetentās iestādes saskaras ar produktu, kas rada nopietnu risku, kurš prasa nekavējošu rīcību, šāds produkts ir jāatsauc, jāizņem no tirgus vai jāaizliedz to darīt pieejamu tirgū [31].

[22] Skat. G. Howells un T. Wilhelmsson, minēts šo secinājumu 14. zemsvītras piezīmē, 78. lpp.

[23] Skat. Direktīvas par produktu vispārējo drošību 4. apsvērumu, *RAPEX* pamatnostādņu 12. un 13. apsvērumu, pielikuma II daļas 1.1. punktu.

[24] Šī tīmekļvietne ar nosaukumu "Drošības vārti: ES ātrās brīdināšanas sistēma bīstamu nepārtikas preču jomā" ir pieejama tīmekļa vietnē https://ec.europa.eu/safety-gate/.

[25] Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 1.2. punktu.

[26] Skat., piemēram, Komisijas paziņojumu "Zilā rokasgrāmata" par ES produktu noteikumu īstenošanu, 2022. gads (OV 2022, C 247, 1. lpp.), 7.6.4. punkts.

[27] Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.4. un 4. punktu.

[28] Tādējādi *RAPEX* paziņojumi saskaņā ar Savienības tiesību aktiem ir obligāti "12. panta paziņojumu" un "22. panta paziņojumu" gadījumā. Šī lieta attiecas uz šādu obligātu paziņojumu (pamatojoties uz Regulas par tirgus uzraudzību 22. pantu). Pastāv arī citi paziņojumu veidi (skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.1. punktu), kas nav šīs lietas priekšmets.

[29] Skat. Direktīvas par produktu vispārēju drošību 12. panta 1. un 2 punktu, *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma I daļas 4.1. punktu.

[30] Skat. Direktīvas par produktu vispārēju drošību 12. panta 1. un 2. punktu un II pielikuma 2. punktu, RAPEX pamatnostādņu pielikuma I daļas 3.–6. punktu, II daļas 2.1. punktu. Ja šie nosacījumi ir izpildīti un pastāv papildu nopietni apstākļi (piemēram, produkts rada risku, kas apdraud dzīvību), paziņojums tiek klasificēts kā tāds, kurā prasīta nekavējoša rīcība, tādējādi tam ir vēl īsāki termiņi: skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.1.1. punktu.

[31] Skat. Regulas par tirgus uzraudzību 20. pantu.

32. Otrkārt, ja dalībvalsts veic šādu pasākumu vai ir paredzējusi to veikt, tai ir jāizvērtē, vai iemesli, kas izraisīja šo pasākumu vai šī pasākuma sekas, iziet ārpus tās teritorijas [32]. Dalībvalstij ir arī jāizvērtē, vai produkts rada nopietnu risku, kas nozīmē, ka pirms dalībvalsts nolemj iesniegt *RAPEX* paziņojumu, tai ir jāveic riska novērtējums [33].

33. Treškārt, ja ir izpildīti *RAPEX* paziņojuma nosacījumi, dalībvalstij ir pienākums "nekavējoties" nosūtīt paziņojumu Komisijai [34]. Paziņotāja dalībvalsts sniedz visu pieejamo informāciju, tostarp jo īpaši informāciju, kas ļauj identificēt produktu [35]. *RAPEX* paziņojumu, ko sagatavo attiecīgās dalībvalsts iestādes [36], iesniedz, izmantojot standartizētu paziņošanas veidlapu, kā izklāstīts *RAPEX* pamatnostādnēs [37]. Katrai dalībvalstij ir jāizveido viens *RAPEX* kontaktpunkts, kas nodrošina *RAPEX* darbību valsts līmenī [38]. Valsts *RAPEX* kontaktpunkts pirms *RAPEX* paziņojuma nosūtīšanas Komisijai pārbauda un apstiprina no kompetentajām iestādēm saņemtās informācijas pilnīgumu [39].

34. Šajā ziņā *RAPEX* paziņojumos ir jāietver vairāku veidu dati, tostarp informācija, kas ļauj identificēt paziņoto produktu. Tas paredzēts šādam nolūkam: "produkta sīka un precīza identifikācija ir viens no galvenajiem elementiem, lai varētu veikt tirgus uzraudzību un izpildes darbības, jo tā ļauj valstu iestādēm identificēt paziņoto produktu, atšķirt to no citiem tāda paša vai līdzīga veida vai kategorijas produktiem, kas ir pieejami tirgū, un atklāt to tirgū, un veikt atbilstošos pasākumus vai vienoties par šādu pasākumu veikšanu" [40]. Šajā nolūkā, kā uzsvērts *RAPEX* pamatnostādnēs, paziņojumiem vajadzētu būt pēc iespējas pilnīgiem, un visas paziņojuma veidnes ailes jāaizpilda, norādot vajadzīgos datus. Ja dati paziņojuma iesniegšanas brīdī nav pieejami, tas ir skaidri jānorāda un jāpaskaidro, un, tiklīdz informācija kļūst pieejama, paziņotājai dalībvalstij paziņojums ir jāatjaunina [41]. Saskaņā ar *RAPEX* pamatnostādnēs sagatavoto paziņojuma veidni noteikta informācija par produktu, tostarp modeļa veids/numurs, [partijas] sērijas numurs/svītrkods un produkta un iepakojuma apraksts, ir norādītas kā obligāti aizpildāmas ailes, kas nozīmē, ka principā tās ir jāaizpilda [42].

[32] Skat. Direktīvas par produktu vispārēju drošību 12. pantu, Regulas par tirgus uzraudzību 22. pantu, skat. arī *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma I daļas 6.1. punktu, kurā norādīts, ka "valstu iestādes tiek mudinātas interpretēt pārrobežu ietekmes kritēriju diezgan plaši".

[33] Skat. Direktīvas par produktu vispārēju drošību 12. pantu, Regulas par tirgus uzraudzību 22. pantu, skat. arī *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma I daļas 5.1. un 5.3. punktu, kurā ir norādīts, ka III daļas 6. papildinājumā ir izklāstīta riska novērtēšanas metode, ko dalībvalstu iestādes var izmantot šim nolūkam, un ka ir pieejams īpašs instruments (Riska novērtējuma pamatnostādnes jeb "*RAG*"), lai atvieglotu riska novērtēšanu, kā arī 5.4. punktu, kurā norādīts, ka riska novērtējums ir jāveic vai jāpārbauda attiecīgajai dalībvalsts iestādei, kas tostarp ir īstenojusi atbilstošus pasākumus.

[34] Skat. Direktīvas par produktu vispārēju drošību 12. panta 1. punktu, Regulas par tirgus uzraudzību 22. panta 1. punktu. Dalībvalstīm ir jānosūta *RAPEX* paziņojums 10 dienu laikā pēc attiecīgo pasākumu pieņemšanas (un ārkārtas paziņojumu gadījumā – trīs dienu laikā), un tām ir jāapstiprina pasākumi 45 dienu laikā pēc paziņojuma iesniegšanas, ja paziņojums tika nosūtīts pirms lēmuma pieņemšanas par pasākumu veikšanu. Skat. Direktīvas par produktu vispārēju drošību II pielikuma 4. punktu; *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma III daļas 4. papildinājumu.

[35] Skat. Direktīvas par produktu vispārēju drošību II pielikuma 3. punktu, *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.2.1. punktu.

[36] Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.4.1. un 3.4.1.1. punktu.

[37] Skat. Direktīvas par produktu vispārēju drošību II pielikuma 3. punktu, *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma III daļas 1. papildinājumu.

[38] Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 5.1. punktu.

[39] Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.4.2. punktu un 5.1.2. punkta e) apakšpunktu.

[40] *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.2.1. punkta a) apakšpunkts.

[41] Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.2.2. punktu.

[42] Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma III daļas 1. papildinājumu.

35. Saskaņā ar Direktīvu par produktu vispārēju drošību paziņotāja dalībvalsts ir atbildīga par sniegto informāciju [43]. Šī iemesla dēļ *RAPEX* pamatnostādnēs ir paredzēts, ka "paziņotāja dalībvalsts un valsts atbildīgā iestāde nodrošina, ka visas ar *RAPEX* lietojumprogrammas starpniecību sniegtās ziņas ir precīzas, lai tādējādi šie produkti netiktu sajaukti ar līdzīgiem ES tirgū pieejamiem tās pašas kategorijas vai veida produktiem" [44].

36. Ceturtkārt, *RAPEX* paziņošanas procedūrā Komisija būtībā ir "centrs" [45] vai "ziņojumu izplatītājs" [46] starp dalībvalstīm. Tai "visdrīzākajā iespējamā laikā" ir jāpārbauda visi *RAPEX* paziņojumi, lai pārliecinātos, ka tie ir pareizi un pilnīgi, pirms to nosūtīšanas citām dalībvalstīm [47]. Attiecībā uz pilnīgumu īpaša uzmanība tiek pievērsta tām *RAPEX* paziņojuma daļām, kas attiecas uz produkta identifikāciju [48]. Turklāt Komisija *RAPEX* paziņojumu kopsavilkumus publicē *RAPEX* tīmekļvietnē, lai informētu sabiedrību par produktiem, kas rada nopietnu risku [49]. Tomēr *RAPEX* pamatnostādnēs ir noteikts, ka jebkāda Komisijas veikta rīcība, piemēram, *RAPEX* paziņojumu validācija un izplatīšana un to publicēšana *RAPEX* vietnē, nenozīmē, ka tā uzņemas atbildību par nosūtīto informāciju, par kuru arī turpmāk ir atbildīga paziņotāja dalībvalsts [50].

37. Visbeidzot, saņemot *RAPEX* paziņojumu, pārējām dalībvalstīm ir jānodrošina atbilstoši turpmākie pasākumi [51]. Tām ir jāpārbauda *RAPEX* paziņojumā sniegtā informācija un atbilstoši jārīkojas, lai noteiktu, vai produkts ticis tirgots tās teritorijā, un novērtētu, kādi preventīvi vai ierobežojoši pasākumi nepieciešami, vajadzības gadījumā jāveic riska papildu novērtēšana un testēšana un jāapkopo jebkāda papildu informācija, kas var būt svarīga citām dalībvalstīm (piemēram, informācija par produkta izplatīšanas kanāliem) [52]. Pēc tam dalībvalstis par saviem konstatējumiem un darbībām, kas izriet no šiem pasākumiem, paziņo Komisijai papildu paziņojumu veidā [53].

38. Tieši šādā gaismā tiks izskatīti šajā lietā uzdotie jautājumi.

B. Atbildība par RAPEX paziņojumos sniegtās informācijas pareizību

39. Saskaņā ar *RAPEX* piemērojamajām Savienības tiesībām paziņotāja dalībvalsts ir atbildīga par *RAPEX* paziņojumā sniegto informāciju un nodrošina tās precizitāti (skat. šo secinājumu 33.–36. punktu).

43 Skat. Direktīvas par produktu vispārēju drošību II pielikuma 10. punktu.

44 *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.2.4. punkts.

45 J. Falke, minēts šo secinājumu 14. zemsvītras piezīmē, 220. lpp.

46 G. Howells un T. Wilhelmsson, minēts šo secinājumu 14. zemsvītras piezīmē, 79. lpp.

47 Direktīvas par produktu vispārēju drošību II pielikuma 5. punkts, *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.4.3. punkts. Komisijai principā ir jāapstiprina un jāizplata visi *RAPEX* paziņojumi piecu dienu laikā pēc to saņemšanas (un attiecībā uz tiem, kuros prasīta nekavējoša rīcība – trīs dienu laikā). Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma III daļas 5. papildinājumu.

48 Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.4.3.2. punktu.

49 Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.4.5.1. punktu. Pastāv izņēmumi no vispārējās informācijas izpaušanas, un paziņotājas dalībvalstis var pieprasīt paziņojumu konfidencialitāti: skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.4.5.2.–3.4.5.5. punktu.

50 Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.2.4. punktu.

51 Skat. Direktīvas par produktu vispārēju drošību II pielikuma 6. punktu, RAPEX pamatnostādņu pielikuma II daļas 4.1. punktu.

52 Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.4.6.1. un 3.4.6.2. punktu.

53 Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 4.2. punktu. Papildu paziņojumiem ir piemērojama līdzīga procedūra kā sākotnējiem *RAPEX* paziņojumiem. Piemēram, papildu paziņojumu sagatavo attiecīgā valsts iestāde, valsts *RAPEX* kontaktpunkts pārbauda un apstiprina papildu paziņojumu, pirms to nosūta Komisijai, un Komisija pārbauda visus papildu paziņojumus, lai nodrošinātu, ka tie ir pareizi un pilnīgi, pirms tos nosūta dalībvalstīm. Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 4.2.4. un 4.4. punktu.

40. Tajā pašā laikā Direktīvas par produktu vispārēju drošību II pielikuma 5. punkts uzliek zināmu atbildību Komisijai, pieprasot tai "visdrīzākajā iespējamā laikā" pārbaudīt visus *RAPEX* paziņojumus, lai nodrošinātu, ka tie ir pareizi un pilnīgi (skat. šo secinājumu 36. punktu). Tomēr, kā norādījusi Austrijas valdība un Komisija, ir acīmredzams, ka kopumā tā ir formāla pārbaude un ka tā neaizstāj paziņotājas dalībvalsts primāro atbildību par *RAPEX* paziņojuma pilnīguma nodrošināšanu [54].

41. Paziņotāja dalībvalsts ir atbildīga par paziņotajiem datiem, kamēr *RAPEX* paziņojums, kas attiecas uz konkrētiem produktiem, ir sistēmā, un tai ir jāinformē Komisija par jebkādām izmaiņām, kuru dēļ ir jāveic izmaiņas *RAPEX* paziņojumā [55]. Turklāt, tā kā paziņotāja dalībvalsts uzņemas pilnu atbildību par *RAPEX* sistēmā nosūtīto informāciju, *RAPEX* paziņojuma pastāvīga vai pagaidu atsaukšana var notikt tikai pēc šīs valsts pieprasījuma [56].

42. Tas viss norāda, ka Savienības likumdevējs ir paredzējis primāro atbildību par *RAPEX* sistēmā paziņotās informācijas precizitāti, tostarp atbildību par informācijas par attiecīgo produktu pilnīgumu, noteikt paziņotājai dalībvalstij. Tādējādi es ierosinu Tiesai uz prejudiciāla nolēmuma sniegšanai uzdoto otro un trešo jautājumu atbildēt šādā veidā.

C. Tiesības pieprasīt papildināt RAPEX paziņojumu saskaņā ar RAPEX piemērojamajām Savienības tiesībām

43. Ja paziņotāja dalībvalsts ir atbildīga par paziņotās informācijas precizitāti, rodas jautājums, vai ieinteresētajiem ekonomikas dalībniekiem ir tiesības *RAPEX* paziņošanas procedūras ietvaros pieprasīt no kompetentajām dalībvalsts iestādēm papildināt *RAPEX* paziņojumu.

44. Atbilstoši *Funke* izvirzītajiem argumentiem šādas tiesības var izrietēt no *RAPEX* piemērojamajām Savienības tiesībām. Austrijas valdība un Komisija tam nepiekrīt.

45. Ir vispārzināms, ka attiecībā uz *RAPEX* nav tādu Savienības tiesību normu, kas skaidri paredzētu šādas tiesības.

46. Manuprāt, šādas tiesības piedalīties *RAPEX* paziņošanas procedūrā, kas ļautu ekonomikas dalībniekam pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu, nevar izsecināt no *RAPEX* piemērojamajām Savienības tiesībām, tostarp no noteikumiem, kurus iesniedzējtiesa piemin savos jautājumos.

[54] Šķiet, ka judikatūra šo nostāju atbalsta. Šajā ziņā skat. spriedumu, 1989. gada 4. jūlijs, *Francesconi* u.c./Komisija (326/86 un 66/88, EU:C:1989:282, it īpaši 10.–12. un 23. punkts), un ģenerāladvokāta K. O. Lenca [*K. O. Lenz*] secinājumus apvienotajās lietās *Francesconi* u.c./Komisija (326/86 un 66/88, EU:C:1989:211, 7., 21., 22. un 25. punkts). Minētajā spriedumā Tiesa noraidīja prasību par zaudējumu atlīdzību, kuras pamatā bija Komisijas apgalvotā nolaidība, neizpaužot informāciju par viltotu vīnu, norādot, ka saskaņā ar agrīnajiem Savienības tiesību aktiem, ar kuriem tika ieviests *RAPEX* (skat. šo secinājumu 14. zemsvītras piezīmi), dalībvalstis ir tās, kas var pieņemt lēmumu veikt steidzamus pasākumus, lai novērstu produkta tirdzniecību tāpēc, ka šis produkts nopietni un tieši apdraud patērētāju veselību vai drošību, un ka Komisija nodod šādu informāciju tālāk. Ir bijušas arī lietas, kuras ietvēra prasības par zaudējumu atlīdzību pret Eiropas Savienību saistībā ar līdzīgu ES ātrās reaģēšanas sistēmu attiecībā uz pārtiku un dzīvnieku barību (*RASFF*) un kurās šajā kontekstā tika apstiprināta dalībvalstu, nevis Komisijas atbildība par sniegtās informācijas pareizību. Šajā ziņā skat. spriedumus, 2004. gada 10. marts, *Malagutti-Vezinhet*/Komisija (T-177/02, EU:T:2004:72, 43.–67. punkts, it īpaši 51. un 52. punkts) (ar kuru noraidīta prasība, ko cēlis prasītājs, kura produkti bija kļūdaina paziņojuma priekšmets), un 2009. gada 29. oktobris, *Bowland Dairy Products*/Komisija (T-212/06, EU:T:2009:419, 34.–46. un it īpaši 40. un 41. punkts) (ar kuru noraidīta prasība, kas pamatota ar apgalvoto Komisijas atteikumu izplatīt papildu paziņojumu).

[55] Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.2.3. punktu.

[56] Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.4.7.1.2. un 3.4.7.2.2. punktu.

47. No *RAPEX* piemērojamajām Savienības tiesībām izriet – kā norāda Austrijas valdība un Komisija –, ka *RAPEX* paziņošanas procedūra ir paredzēta kā procedūra, kurā iesaistītas dalībvalstu kompetentās iestādes un Komisija. Direktīvā par produktu vispārēju drošību (saskaņā ar tās 12. pantu) un Regulā par tirgus uzraudzību (saskaņā ar tās 22. pantu) dalībvalstij ir pienākums nekavējoties ar *RAPEX* starpniecību paziņot Komisijai, ja tā pieņem vai nolemj pieņemt brīvprātīgus vai obligātus pasākumus, kas aizliedz, ierobežo vai paredz nosacījumus tādu produktu tirdzniecībai, kuri rada nopietnu risku (skat. šo secinājumu 30. un 33. punktu).

48. Ir iespējams, ka informāciju par produktiem, kas rada risku, ekonomikas dalībnieki var iesniegt, izmantojot īpašu rīku (Produktu drošības *Business Alert Gateway*) *RAPEX* tīmekļvietnē. Tomēr ekonomikas dalībnieku veiktie riska novērtējumi nav saistoši valsts iestādēm, kas ir atbildīgas par savu riska novērtējumu veikšanu un tādējādi var izdarīt atšķirīgus secinājumus [57]. Šajā ziņā *RAPEX* pamatnostādnēs ir skaidri norādīts, ka ekonomikas dalībnieki nav tieši iesaistīti *RAPEX* paziņojumu iesniegšanā [58], kaut gan tie var būt zināmā mērā netieši iesaistīti. Ekonomikas dalībniekiem ir pienākums nekavējoties informēt kompetento iestādi visās dalībvalstīs, kuru tirgos produkts ir pieejams, ja tie atklāj, ka produkts rada risku. Tomēr ar *RAPEX* paziņojumu par šādu informāciju, kurš izraisa visu dalībvalstu pienākumu reaģēt, notiek apmaiņa starp dalībvalstīm un Komisiju.

49. Tāpēc man šķiet, ka *RAPEX* piemērojamās Savienības tiesības, neatkarīgi no tā, vai tās ir iekļautas Direktīvā par produktu vispārēju drošību, Regulā par tirgu uzraudzību vai *RAPEX* pamatnostādnēs (vai citur [59]), nav izstrādātas ar mērķi piemērot ekonomikas dalībniekiem tādu personu statusu, kurām būtu noteiktas tiesības *RAPEX* paziņošanas procedūrā.

50. Norādīšu, kā minēts zinātniskajā literatūrā, ka patiešām pastāv tādas Savienības informācijas apmaiņas sistēmas, kurām piemērojamajos tiesību aktos attiecīgajām personām ir skaidri noteiktas tiesības pieprasīt informācijas labošanu [60]. Tomēr man šķiet, ka *RAPEX* pašlaik nav viena no tām.

51. Tādēļ, atbildot uz pirmo uzdoto jautājumu, uzskatu, ka ekonomikas dalībnieka tiesības pieprasīt kompetentajām dalībvalsts iestādēm papildināt *RAPEX* paziņojumu nevar izrietēt no *RAPEX* piemērojamām Savienības tiesībām.

52. Lai gan tas tā ir, uzskatu, ka ekonomikas dalībnieki, kurus nelabvēlīgi ietekmē nepilnīgs *RAPEX* paziņojums, Savienības tiesību sistēmā nav atstāti bez tiesiskās aizsardzības. To tiesības pieprasīt papildināt *RAPEX* paziņojumu izriet no Līguma noteikumiem, kas aizliedz dalībvalstīm noteikt nesamērīgus šķēršļus tirdzniecībai.

[57] Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.3.1. punktu.

[58] Skat. *RAPEX* pamatnostādņu pielikuma II daļas 3.3.1. punktu.

[59] Jāatzīmē, ka šo secinājumu nemainīs tiesību akta priekšlikums aizstāt Direktīvu par produktu vispārēju drošību vai izmaiņas Regulā par tirgu uzraudzību, kas veiktas ar Regulu 2019/1020: skat. šo secinājumu 18. un 19. zemsvītras piezīmi.

[60] Šajā ziņā skat. Eliantonio, M. "Information Exchange in European Administrative Law: A Threat to Effective Judicial Protection?" *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, 23. sēj., 2016, 531. lpp.; un *European Public Law* Īpašais izdevums, 20. sējums, 2014, 65. lpp. Tajos, piemēram, norādīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1987/2006 (2006. gada 20. decembris) par otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmas (*SIS II*) izveidi, darbību un izmantošanu (OV 2006, L 381, 4. lpp.) 43. pants un Padomes Lēmuma 2007/533/TI (2007. gada 12. jūnijs) par otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmas (*SIS II*) izveidi, darbību un izmantošanu (OV 2007, L 205, 63. lpp.) 59. pants, kuros abos ir noteikts: "Ikviena persona var vērsties tiesā vai saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem kompetentā iestādē, lai sakarā ar brīdinājumu, kas attiecas uz konkrēto personu, iegūtu piekļuvi informācijai, labotu, dzēstu vai iegūtu to vai saņemtu kompensāciju". Skat. arī ES administratīvo tiesību pētniecības tīkla (*ReNEUAL*) *Model Rules on EU Administrative Procedure*, VI-19. pants "Pienākums atjaunot, labot vai dzēst datus", 2014, pieejams http://reneual.eu.

D. Tiesības pieprasīt papildināt RAPEX paziņojumu, pamatojoties uz Līgumiem

1. Nepilnīgs RAPEX paziņojums kā šķērslis tirdzniecībai

53. Manuprāt, no ekonomikas dalībnieka, kāds ir *Funke*, viedokļa nepilnīgs *RAPEX* paziņojums var būt pasākums ar kvantitatīvam ierobežojumam līdzvērtīgu iedarbību (turpmāk tekstā – "pasākums ar līdzvērtīgu iedarbību"), ja tas kavē iespēju šim ekonomikas dalībniekam laist tirgū drošus produktus, ar kuriem šis uzņēmējs tirgojas citu dalībvalstu tirgos.

54. Brīva preču aprite starp dalībvalstīm ir LESD pamatprincips, kas tostarp izpaužas LESD 34. pantā (un 35. pantā) noteiktajā kvantitatīvo importa (un eksporta) ierobežojumu starp dalībvalstīm un visu pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību aizliegumā [61].

55. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 34. un 35. pantam ir tieša iedarbība tādā nozīmē, ka tie piešķir ekonomikas dalībniekiem attiecībā pret dalībvalstīm tiesības, uz kurām var atsaukties tiesā [62].

56. Tādējādi, ja nepilnīgu *RAPEX* paziņojumu var raksturot kā pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību, ekonomikas dalībniekam, kāds ir *Funke*, tieši no Līgumiem izrietētu tiesības, uz kurām var atsaukties tiesā, prasīt, lai šāds pasākums netiktu piemērots attiecībā uz tā tirdzniecību. Nepilnīgs *RAPEX* paziņojums var vairs nebūt pasākums ar līdzvērtīgu iedarbību, ja tas tiek papildināts. Līdz ar to ekonomikas dalībnieks tiesības pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu varētu izsecināt tieši no Līgumiem.

57. Tiesas sēdē, atbildot uz šajā ziņā uzdotu jautājumu, Austrijas valdība un Komisija pauda viedokli, ka *RAPEX* paziņojumu nevar kvalificēt kā pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību. *Funke* uzskatīja pretēji, apgalvojot, ka tieši *RAPEX* paziņojumi izraisīja to, ka tika tieši aizskartas šī uzņēmuma kā ekonomikas dalībnieka tiesības pārdot savus produktus citu dalībvalstu tirgos. Šajā ziņā *Funke* paskaidroja, ka tā nevar pārdot produktus, kas nepamatoti iekļauti *RAPEX* paziņojumos, un ka publikācijas *RAPEX* tīmekļvietnē dēļ patērētāji tiek ietekmēti nepirktu šos produktus.

58. Jāatgādina, ka kopš *Dassonville* [63] saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību aizliegums attiecas uz visiem dalībvalstu pasākumiem, kas var tieši vai netieši, faktiski vai potenciāli traucēt iekšējo tirdzniecību Savienībā.

59. Līdz ar to par pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību LESD 34. panta nozīmē tiek uzskatīti ne tikai tādi dalībvalsts īstenoti pasākumi, kuru mērķis ir vai kuru rezultātā rodas nelabvēlīgāka attieksme pret precēm no citām dalībvalstīm, bet arī visi citi pasākumi, kas traucē vienas dalībvalsts izcelsmes produktiem piekļūt citas dalībvalsts tirgum [64].

[61] Skat., piemēram, spriedumus, 2014. gada 1. jūlijs, *Ålands Vindkraft* (C-573/12, EU:C:2014:2037, 65. punkts), un 2019. gada 18. jūnijs, Austrija/Vācija (C-591/17, EU:C:2019:504, 119. punkts).

[62] Saistībā ar LESD 34. pantu skat. spriedumus, 1977. gada 22. marts, *Iannelli & Volpi* (74/76, EU:C:1977:51, 13. punkts), un 1978. gada 29. novembris, *Redmond* (83/78, EU:C:1978:214, 66. un 67. punkts). Pēdējais minētais spriedums apstiprina arī LESD 35. panta tiešo iedarbību. Šajā ziņā skat. arī spriedumu, 2011. gada 3. marts, *Kakavetsos-Fragkopoulos* (C-161/09, EU:C:2011:110, 22. punkts).

[63] Skat. spriedumu, 1974. gada 11. jūlijs (8/74, EU:C:1974:82, 5. punkts). Skat. arī, piemēram, spriedumus, 2009. gada 10. februāris, Komisija/Itālija (C-110/05, EU:C:2009:66, 33. punkts), un 2021. gada 15. jūlijs, *DocMorris* (C-190/20, EU:C:2021:609, 34. punkts).

[64] Skat., piemēram, spriedumus, 2009. gada 10. februāris, Komisija/Itālija (C-110/05, EU:C:2009:66, 37. punkts), un 2019. gada 18. jūnijs, Austrija/Vācija (C-591/17, EU:C:2019:504, 121. punkts).

60. Nepilnīgs *RAPEX* paziņojums var traucēt tirdzniecību ar drošiem produktiem, uz kuriem tas attiecas nepamatoti. Tieši tāpēc attiecīgajos Savienības tiesību aktos ir prasīts, lai paziņotie dati būtu pēc iespējas precīzāki un pilnīgāki (skat. šo secinājumu 33. un 34. punktu). Šis valsts iestādēm noteiktais pienākums ļauj citu dalībvalstu valsts iestādēm, kā arī ekonomikas dalībniekiem un patērētājiem identificēt produktu, ko uzskata par tādu, kas rada risku, un atšķirt to no citiem līdzīgiem produktiem tirgū, lai izvairītos no šķēršļiem tirdzniecībā ar drošiem produktiem.

61. Šajā situācijā tas nozīmē, ka pati iespēja, ka ar *RAPEX* starpniecību nosūtīta nepilnīga Austrijas iestāžu paziņojuma dēļ ekonomikas dalībnieks citā dalībvalstī varētu tikt atturēts no *RAPEX* paziņojumos kļūdaini iekļauto produktu importa vai tirdzniecības, manuprāt, ir uzskatāma par preču brīvas aprites ierobežojumu tādam ekonomikas dalībniekam kā *Funke*[65].

62. Ir taisnība, ka *RAPEX* paziņojums nav pasākums, kas ierasti tiek aplūkots lietās saistībā ar LESD 34. pantu. Parasti Tiesa saskaras ar importētājas dalībvalsts veiktajiem pasākumiem. Ņemot vērā šīs lietas faktus, šāds pasākums būtu, piemēram, pasākums, ko veiktu Vācijas iestādes, kuras, saņemot *RAPEX* paziņojumus, aizliegtu Vācijas tirgū pārdot visas *Funke* importētās petardes. *Funke* norādīja, ka Vācijas iestādes ir veikušas noteiktus pasākumus, bet sīkākus skaidrojumus nesniedza.

63. Manuprāt, pat tad, ja Vācija nekādus pasākumus neveiktu (kā iepriekš minētajā piemērā), attiecīgie ekonomikas dalībnieki Vācijā (piemēram, izplatītāji, ar kuriem *Funke* uzturēja darījuma attiecības) varētu pieņemt lēmumu neimportēt tās produktus Vācijā vienīgi Austrijas iestāžu sniegto *RAPEX* paziņojumu dēļ. Tāpat, ņemot vērā to, ka *RAPEX* paziņojumi ir publiski pieejami *RAPEX* tīmekļvietnē, noteikts skaits patērētāju varētu izlemt nepirkt *Funke* importētos un dažādu dalībvalstu tirgos izplatītos produktus, kas savukārt varētu izraisīt importa samazināšanos.

64. Tomēr Austrijas valdība un Komisija uzskata, ka tikai iespēja, ka nepilnīga *RAPEX* paziņojuma dēļ varētu tikt ietekmēts imports, vien ir pārāk maza, lai to varētu kvalificēt kā pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību.

65. Šajā ziņā vēlos atgādināt iedibināto judikatūru, saskaņā ar kuru tikai ar iespēju vien, ka valsts pasākuma (vai darbības) rezultātā tiek pārdots mazāks produktu skaits, pietiek, lai to kvalificētu kā pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību. Kā klasisku piemēru var minēt spriedumu Komisija/Īrija ("*Buy Irish*" kampaņa)[66], kurā Tiesa nosprieda, ka Īrijas valdības sponsorēta mārketinga kampaņa, kas mudināja tās pilsoņus pirkt Īrijas preces, kavēja preču brīvu apriti, jo, ietekmējot tirgotāju un patērētāju rīcību šajā dalībvalstī, kampaņas potenciālā ietekme uz importu bija pielīdzināma tai, ko radīja saistoša rakstura pasākumi. Turklāt spriedumā *AGM-COS.MET*[67] tika uzskatīts, ka dalībvalsts ierēdnim piedēvējami paziņojumi, ka konkrēti produkti ir bīstami un neatbilst piemērojamo Savienības saskaņošanas tiesību aktu prasībām, varēja vismaz netieši un potenciāli traucēt produktu laišanu tirgū un tādējādi bija šķērslis tirdzniecībai LESD 34. panta izpratnē.

66. No tā izriet, ka nepilnīgs *RAPEX* paziņojumu varētu kvalificēt kā pasākums ar līdzvērtīgu iedarbību.

[65] Skat., piemēram, spriedumus, 2007. gada 20. septembris, Komisija/Nīderlande (C-297/05, EU:C:2007:531, 53. punkts), un 2012. gada 12. jūlijs, *Fra.bo* (C-171/11, EU:C:2012:453, 22. punkts).

[66] Skat. spriedumu, 1982. gada 24. novembris (249/81, EU:C:1982:402, it īpaši 27.–30. punkts).

[67] Skat. spriedumu, 2007. gada 17. aprīlis (C-470/03, EU:C:2007:213, it īpaši 56.–60. un 65. punkts).

2. Efektīva tiesību aizsardzība tiesā pret iespējamiem pasākumiem ar līdzvērtīgu iedarbību

67. Ne visi šķēršļi tirdzniecībai ir aizliegti. Tie ir atļauti, ja pastāv leģitīms mērķis, kas attaisno šķērsli, un ja pasākums nav nesamērīgs attiecībā pret šādu mērķi.

68. Lai gan patērētāju veselības un drošības aizsardzība neapšaubāmi ir likumīgs mērķis, kas attaisno *RAPEX* paziņojumus, tas ne vienmēr attaisno nepilnīgus paziņojumus. Precīzs *RAPEX* paziņojums novērš kaitējumu patērētāju veselībai un drošībai, savukārt neprecīzs *RAPEX* paziņojums var traucēt tādu produktu laišanu tirgū, kuri nerada nopietnu risku. Tāpēc, manuprāt, nepilnīgs *RAPEX* paziņojums var būt aizliegts pasākums ar līdzvērtīgu iedarbību, ja tas rada nesamērīgu šķērsli paziņojumā kļūdaini ietvertu drošu produktu tirdzniecībai.

69. Ņemot vērā šādu iespēju, ekonomikas dalībniekam ir jādod iespēja vērsties tiesā, kurai ir pilnvaras pārbaudīt, vai nepilnīgs *RAPEX* paziņojums ir pamatots.

70. Austrijas *RAPEX* kontaktpunkta pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka ražošanas gads, kurš, kā apgalvo *Funke*, nav norādīts *RAPEX* paziņojumos, uz attiecīgajiem produktiem nav atrodams. Tādēļ to šajos paziņojumos nevarēja norādīt. Turklāt tas apgalvoja, ka šādai informācijai nav nozīmes, novērtējot aplūkoto petaržu radītā riska līmeni. Pēc tā domām, produkta defekts (konkrētajā gadījumā – pārāk īss deglis) liecina par nepietiekamām pārbaudēm ražotājvalstī, padarot šādus produktus vispārēji bīstamus, neraugoties uz to ražošanas gadu.

71. Tā tas arī varētu būt. Tomēr šāda veida jautājumi ir jāizvērtē un jāizlemj attiecīgajās dalībvalstu instancēs, tostarp noteikti tiesā, kurai ir pilnvaras pārskatīt valsts administratīvo iestāžu lēmumus. Nevar uzskatīt, kā apgalvo Komisija, ka dalībvalstis vienmēr nosūta tikai precīzu un pilnīgu informāciju un ka ar *RAPEX* izveidotā sistēma to garantē.

72. Piekļuve tiesai, kurai ir pietiekamas pilnvaras, lai lemtu par iespējamiem ekonomikas dalībnieku tiesību, kuru pamatā ir Savienības tiesības, pārkāpumiem, ir prasība, kas izriet no efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa, kurš šobrīd ir nostiprināts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 47. pantā. Tā ir tiesiskuma, kā tas tiek saprasts Savienības tiesību sistēmā, pamatā.

73. Tomēr Komisija apgalvo, ka prasība, kas ļauj ekonomikas dalībniekam pieprasīt nepilnīga *RAPEX* paziņojuma papildināšanu, nav nepieciešama, lai izpildītu prasību par efektīvu tiesību aizsardzību tiesā. Komisija uzskata – pietiek ar to, ka ekonomikas dalībnieks, kuram ir nodarīts kaitējums nepareiza *RAPEX* paziņojuma dēļ, var iesniegt prasību par zaudējumu atlīdzību pret paziņotāju dalībvalsti.

74. Es tam nepiekrītu. Prasība par zaudējumu atlīdzību man nešķiet efektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis Hartas 47. panta izpratnē šajā situācijā [68].

[68] Šajā ziņā skat. ģenerāladvokātes J. Kokotes [*J. Kokott*] secinājumus apvienotajās lietās *État luxembourgeois* (Tiesības apstrīdēt tiesā informācijas sniegšanas pieprasījumu nodokļu jomā) (C-245/19 un C-246/19, EU:C:2020:516, 102. punkts), kuros bija pausts uzskats, ka netieša pārsūdzības iespēja vēlākā procesā par valsts atbildību nav efektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis Hartas 47. panta izpratnē, ņemot vērā, ka šī pārsūdzības iespēja, kura turklāt ir saistīta ar papildu nosacījumiem, nevar novērst attiecīgo prasītāju tiesību pārkāpumu, bet var vienīgi sniegt kompensāciju par jebkādu nodarīto kaitējumu, un ka kompensācijas iespēja vien nav uzskatāma par efektīvu tiesību aizsardzības līdzekli. Ir taisnība, ka Tiesa savā spriedumā atzina – konkrētajā lietā indivīda iespēja celt prasību, lai panāktu, ka tiek konstatēts tam Savienības tiesībās garantēto tiesību pārkāpums, un lai saņemtu kompensāciju par nodarīto kaitējumu, atbilda prasībai par efektīvu tiesību aizsardzību tiesā. Skat. spriedumu, 2020. gada 6. oktobris, *État luxembourgeois* (Tiesības apstrīdēt tiesā informācijas sniegšanas pieprasījumu nodokļu jomā) (C-245/19 un C-246/19, EU:C:2020:795, 101. punkts). Tomēr uzskatu, ka šajā lietā šāds tiesību aizsardzības līdzeklis nav efektīvs.

75. Pirmkārt, tiesas lēmums, kā norādīja *Funke*, visticamāk, tiks pieņemts pēc vairākiem gadiem. Vēl svarīgāk ir tas, ka lēmumam par zaudējumu atlīdzības piešķiršanu nebūtu tiešas un konkrētas ietekmes uz aplūkoto kļūdaino *RAPEX* paziņojumu. Citiem vārdiem sakot, tas nenovērstu nepamatoto šķērsli tirdzniecībai. Ekonomikas dalībnieks pa to laiku varētu jau būt zaudējis savu uzņēmumu. Turklāt, tā kā šāda prasība par zaudējumu atlīdzību būtu balstīta uz iespējamu dalībvalsts pieļautu Savienības tiesību pārkāpumu (valsts atbildības princips), tā būtu saistīta ar stingru nosacījumu izpildi (proti, pietiekami būtiska Savienības tiesību normas, kas piešķir indivīdiem tiesības, pārkāpuma esamība un tieša cēloņsakarība ar nodarīto kaitējumu [69]), kas faktiski, šķiet, liktu atgriezties atpakaļ pie jautājuma par piešķirtajām tiesībām.

76. Tā kā Savienības tiesībās ir paredzēta tieša piekļuve tiesai, lai apstrīdētu dalībvalsts noteiktu pasākumu, kas, iespējams, rada nepamatotu šķērsli tirdzniecībai, prasību par zaudējumu atlīdzību šajā ziņā nevar uzskatīt par efektīvu aizvietotāju.

77. Visbeidzot – pretēji Austrijas valdības izvirzītajiem argumentiem – atzīt ekonomikas dalībnieka tiesības pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu, manuprāt, nav pretrunā *RAPEX* mērķim nodrošināt ātru informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un Komisiju par bīstamiem nepārtikas produktiem.

78. Manis ierosinātais risinājums nedod iespēju ekonomikas dalībniekam piedalīties *RAPEX* paziņošanas procedūrā kā dalībniekam vai nepieļaut paziņojuma sniegšanu, lūdzot to papildināt. Ar to ir vienīgi atzītas visiem tirgus dalībniekiem, pamatojoties uz Līgumiem, pastāvošās tiesības, lai dalībvalstis nenoteiktu nepamatotus ierobežojumus to komercdarbībai. Šis pienākums ir konkretizēts tiesību aktos, kas attiecas uz *RAPEX* sistēmu, nosakot, ka informācijai, ko nosūta ar sistēmas starpniecību, ir jābūt pēc iespējas precīzai un pilnīgai. Ja tiek ņemta vērā ekonomikas dalībnieka sūdzība attiecībā uz nosūtītās informācijas nepilnīgumu, kompetentās iestādes var pieņemt lēmumu par paziņojuma papildināšanu vai atteikumu to darīt, kam ir jābūt racionāli pamatotam. Lēmums par paziņojuma papildināšanu joprojām ir dalībvalstu iestāžu prerogatīva.

79. Prasības izvirzīšanu iestādēm ņemt vērā un atbildēt uz ekonomikas dalībnieka pieteikumu papildināt paziņojumu nevar uzskatīt par neatbilstošu tam, kas bija paredzēts *RAPEX* sistēmā. Gluži pretēji, man šķiet, ka atzīstot, ka ekonomikas dalībniekiem ir (*post festum*) tiesības pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu, varētu uzlabot šīs sistēmas efektivitāti. Tas palīdzētu nodrošināt, ka tiek identificēti pareizie produkti un ka tos var izsekot visās dalībvalstīs, kuras pēc tam var veikt attiecīgus pasākumus.

80. Tādēļ, pamatojoties uz iepriekš izklāstītajiem iemesliem, uzskatu, ka ekonomikas dalībnieka tiesības pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu var tikt izsecinātas no Līguma noteikumiem, kas aizliedz dalībvalstīm noteikt nepamatotus šķēršļus tirdzniecībai. Ekonomikas dalībniekam, kura pieprasījumu par papildināšanu kompetentā iestāde ir noraidījusi, ir jānodrošina iespēja vērsties tiesā, lai apstrīdētu šo atteikumu un apgalvotu, ka nepilnīgs paziņojums ir nepamatots šķērslis tirdzniecībai. Visefektīvākais veids, kā novērst šādu šķērsli, ir papildināt paziņojumu.

[69] Skat., piemēram, spriedumus, 1996. gada 5. marts, *Brasserie du pêcheur* un *Factortame* (C-46/93 un C-48/93, EU:C:1996:79, 51. punkts), un 2022. gada 28. jūnijs, Komisija/Spānija (Likumdevēja pieļauts Savienības tiesību pārkāpums) (C-278/20, EU:C:2022:503, 31. punkts).

E. Sekas

81. Vēl jānoskaidro, kādas sekas iesniedzējtiesai šīs lietas apstākļos rada tas, ka, pamatojoties uz Savienības tiesībām, tiek atzītas ekonomikas dalībnieka tiesības pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu.

82. No pastāvīgās judikatūras izriet – princips, ka valsts tiesības ir jāinterpretē atbilstoši Savienības tiesībām, prasa, lai valsts tiesas, ņemot vērā valsts tiesības kopumā un piemērojot tajās atzītās interpretācijas metodes, veiktu visas to kompetencē ietilpstošās darbības, lai nodrošinātu Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti un nonāktu pie risinājuma, kas atbilstu to mērķim [70].

83. Šajā ziņā Austrijas valdība norādīja, ka saskaņā ar Austrijas administratīvā procesa tiesībām, ja personai, pamatojoties uz tieši piemērojamu Savienības tiesību normu, ir tiesības lūgt administratīvo iestādi īstenot noteiktu rīcību, attiecīgajai iestādei, ja tā šo lūgumu neapmierina, ir pienākums pieņemt šajā sakarā lēmumu. No tā šķietami izriet – ja, pamatojoties uz Līgumiem, tiktu atzītas ekonomikas dalībnieka tiesības pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu, tas mainītu iespējamo tiesību aizsardzības līdzekļu novērtējumu Austrijas administratīvi procesuālajās tiesībās. Tāpēc kompetentās iestādes atteikumu ņemt vērā *Funke* pieteikumu varētu kvalificēt kā administratīvu aktu, un tas savukārt pieļautu tā pārskatīšanu tiesā saskaņā ar Austrijas tiesībām.

84. Šādos apstākļos man šķiet iespējama interpretācija, kas atbilst Savienības tiesību prasībām. Tomēr, ņemot vērā uzdevumu sadalījumu starp valsts tiesām un Tiesu prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā, tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

V. Secinājumi

85. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa, Austrija) uzdotajiem jautājumiem atbildēt šādi:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/95/EK (2001. gada 3. decembris) par produktu vispārēju drošību, it īpaši tās 12. pants un II pielikums, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93, it īpaši tās 20. un 22. pants, un Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2019/417 (2018. gada 8. novembris), ar ko nosaka pamatnostādnes par to, kā vadīt Eiropas Savienības ātrās ziņošanas sistēmu *RAPEX*, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas 2001/95/EK par produktu vispārēju drošību 12. pantu, un tās ziņošanas sistēmu,

ir jāinterpretē tādējādi, ka

galvenā atbildība par *RAPEX* paziņošanas procedūrā sniegtās informācijas precizitāti ir paziņotājai dalībvalstij, bet ka ekonomikas dalībnieka tiesības pieprasīt *RAPEX* paziņojuma papildināšanu no šīm tiesību normām tieši neizriet.

Tomēr šādas tiesības var izsecināt no LESD 34. pantā ietvertā pasākumu ar kvantitatīvam ierobežojumam līdzvērtīgu iedarbību aizlieguma.

[70] Skat., piemēram, spriedumus, 2012. gada 24. janvāris, *Dominguez* (C-282/10, EU:C:2012:33, 27. punkts), un 2016. gada 13. jūlijs, *Pöpperl* (C-187/15, EU:C:2016:550, 43. punkts).

Dalībvalstīm ir pienākums nodrošināt tiesību aizsardzību tiesā visiem ekonomikas dalībniekiem, kuri apgalvo, ka nepilnīgs *RAPEX* paziņojums attiecībā uz tiem ir nepamatots šķērslis tirdzniecībai.